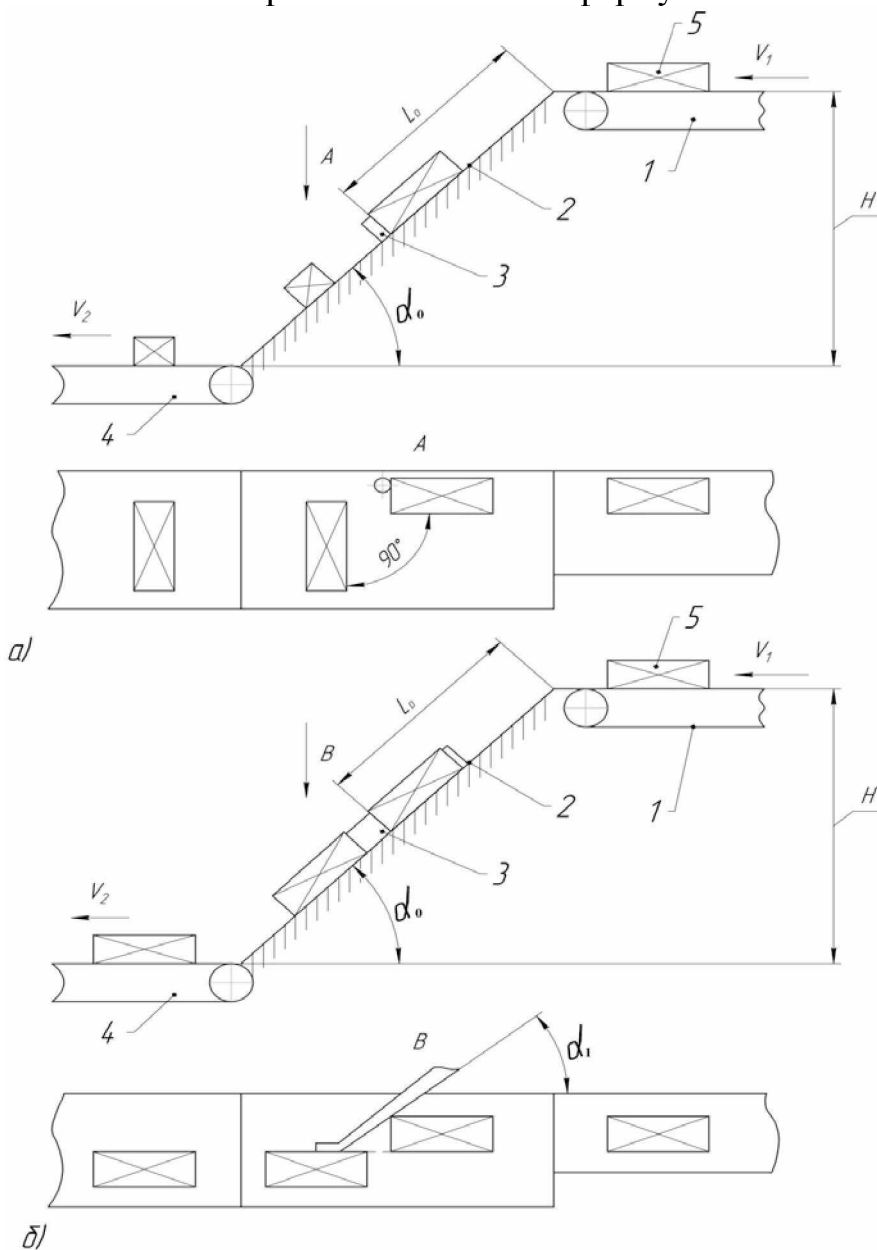

Орієнтування тарних вантажів на гравітаційних спусках

М.С. Лук'яненко, О.М. Гавва, д.т.н., Л.О. Кривопляс-Володіна, к.т.н., НУХТ, м. Київ

Для раціонального розташування технологічного обладнання на підприємствах харчової промисловості транспортні системи для тарних вантажів здебільшого розташовують у другому рівні виробничої ділянки. Енергоефективним засобом переміщення тарних вантажів із другого рівня на перший, де розташовується обладнання для збільшення вантажних одиниць, є гравітаційні спуски. Їх конструктивне виконання найрізноманітніше – суцільна, прямолінійна або криволінійна площина та їх комбінація, роликові та кулькові доріжки тощо. Під час формування збільшених вантажних одиниць для забезпечення їх динамічної стійкості шар вантажів формують із перев'язкою стиків.

Рисунок. Схеми орієнтування тарних вантажів на гравітаційному спуску: а) нерухожим упором; б) напрямною площиною

Для формування такої структури шару необхідно змінювати попередню орієнтацію вантажів (розвертання на 90° та зміщення відносно осі попереднього руху вантажу). Здебільшого ці операції виконують за допомогою окремого функціонального модуля пакетоформуючої машини. З метою ресурсо- та енергозбереження доцільним є виконання операцій орієнтування тарних вантажів на гравітаційних спусках.

Схеми гравітаційних спусків із орієнтуючими робочими органами наведені на рисунку.

Транспортна система з гравітаційним спуском складається з: конвеєра 1 подачі тарних вантажів, що розташовані на другому рівні виробничої ділянки; гравітаційного спуска 2; орієнтуючого робочого органа 3 (упор, напрямна площина); відвідного конвеєра 4, що розташований на першому рівні виробничої ділянки або є приймальним конвеєром пакетоформуючої машини. Вантаж 5 послідовно переміщується по трьох складових транспортної системи та відповідно до структури розташування вантажів у шарі взаємодіє з робочими органами орієнтуючих пристроїв.

Для математичного моделювання переміщення вантажу з подавального конвеєра 1 на відвідний конвеєр 4 з його орієнтацією доречно весь процес навести сукупністю окремих етапів, що характеризуються однаковою фізикою навантаження на тарний вантаж. Тривалість процесу переміщення дорівнює сумі витрат часу на кожному етапі.

Висновки

На основі проведених досліджень одержано аналітичні залежності, за допомогою яких можна визначити тривалість операцій, кінематичні і силові параметри, геометричні параметри гравітаційного спуску робочих органів орієнтування та їх раціональне розташування відносно гравітаційної площини. Алгоритм розв'язання одержаних рівнянь передбачає застосування числових методів, тому що більшість рівнянь є нелінійними диференціальними рівняннями. Попередньо проведені експериментальні дослідження підтвердили адекватність припущень і математичних моделей.

Література:

1. *Гавва О.М.* Обладнання для обробки транспортних пакетів / О.М. Гавва, А.П. Беспалько, А.І. Волчко. – К.: ІАЦ «Упаковка», 2006. – 96 с.
2. *Кривопляс А.П.* Пакетоформирующие машины / А.П. Кривопляс, А.А. Кукибный, А.П. Беспалько и др. – М.: Машиностроение, 1982. – 240 с.
3. *Гавва О.М.* Наукові основи розрахунку параметрів потоків транспортних систем харчових виробництв – дис. докт. техн. наук. – К.: УДУХТ, 1996. – 534 с.